

POPOTNIK.

List za šolo in dom.

Izhaja 10. in 25. dan vsakega meseca, ter velja za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr. — Posamezne številke dobivajo se po 15 kr. — Na anonimne dopise se ne ozira. — Rokopisi in na oceno poslane knjige se ne vračajo. — Spisi in dopisi naj se blagovolijo pošiljati (frankirani) vredništvu; naročnine, oznanila in reklamacije pa opravištvu: Reiserstrasse 8 v Mariboru. — Za oznanila plačuje se od navadne vrste, če se enkrat natisne 15 kr.

Vsebina. Posamne misli o vzgoji, pouku in učiteljstvu. — A. M. Slomšek. — „Mravlja s kobilico.“ — Logika. — Književna poročila. — Dopisi. — Razne stvari. — Inzerati. — Vabilo na naročbo.

Posamne misli o vzgoji, pouku in učiteljstvu.

Piše Armin Gradišnik.

15.

„Pogumen bodi in srečan,
ko gré ti branit čast svojo.“

Kdor ima oči, da vidi, ter ušesa, da sliši, oni vé, kako se slednji čas čedaljebolj v javnosti čujejo glasovi, ki imajo namén, da rušijo in manjšajo učiteljem čast in spoštovanje mej narodom . . . Še to malo dobro, kar uživamo učitelji, se nam zavida, še ono betvico veljave, ki jo ima tu in tam narodno učiteljstvo mej ljudstvom, se hoče odstraniti — po vednem, neopravičenem natolecevanju.

Resni napočili so nam dnevi, resen je naš položaj in težak na vse strani! Vsakdo uže čuti v sebi nalogo, nadzirati učiteljevo delovanje ter javno kritikovati njega vedenje in sposobnosti. Prava „paria“ je dan danes učiteljstvo napram javnemu mnenju.

Vsakojakih bremen natvezajo boré-učitelju, gmotno njegovo stanje pa mu ne pobiljšajo, češ, da je itak za to, kar se je učil, še predobro plačan. Skoraj neverjetno je, da bi razumen človek današnjemu učitelju mogel kaj takega očitati, — in vendar se to dogaja, često dogaja po nekaterih naših listih. Take vzborne prijatelje imamo mi slovenski učitelji mej inteligencijo našo!!

Takim razmeram nasproti moramo se po robu postaviti učitelji sami! Bodejo li mirno gledali, kako se nas vsestransko napada?! To reklo bi se, pritrditi vsemu, kar se nam očita.

Lastna čast, naš ugled biti nam mora pred vsem svet! Kdor se ne brani, oni podleže. Kdor zaničuje samega sebe, postane podloga ptujčevi peti.

Učitelji slovenski! združimo se v skupno obrambo! Pomagajmo si sami, in Bog nam pomore! . . .

Posameznost ni dosti prida, nerazdeljeno delujmo povsod in vselej, kjer gré braniti čast našega stanú! Vse osebnosti naj preminejo, kadar je treba postaviti se za lasten interes, bodi si zdaj za gmotni ali duševni! Ne pripustimo, da bi se nas javno obrekovalo, pokažimo, da smo vredni spoštovanja in zupanja našega ljudstva! Celokupno postopajmo napram javnemu mnenju, poka-

 Današnjemu listu je proložen naslovni list in kazalo.

žimo razumništvu našemu, da smo vreden njega del! Ne molčimo nikdar, kadar se nas brez vzroka napada, *bodimo vselej budni stražniki svojega poklica in svojih pravic!* Obvarujmo se navideznih nam prijateljev, in uspešno borili se bomo proti svojim sovražnikom! Jediní bodimo sotrudniki! Če smo složni, kažemo moč, in moč ima učinek. —

„ Odločno se združujmo na tiru svojih pravic! Ne molčimo, govorimo! *Skupno kažimo, da smo si v svesti svoje veljave ter da ne znamo samo za dolžnosti svoje, marveč, da poznamo tudi svoje pravice!*“

Tako sem pisal v 23. št. „Uč. Tovariša“ z dne 1. decembra 1885. l.

Tedaj pač nisem mislil, da mi bode ravno te besede v spomin stavljati nekaterim „učiteljem“, ki lasten svoj stan pred ljudstvom našim onečasté.

Znano je uže častitim bralcem „Pop.“, da se na Primorskem zadnji čas zopet bije boj mej tamošnjimi nam sotrudniki, boj, ki nam učiteljem ni nikakor v čast.

Ako se nas napada od strani neučiteljske, potem smo taci napadov uže vajeni ter tolažimo se z zavestjo, da oni, ki nas napadajo, nimajo jasnih pojmov o našem poklicu, delovanju in — naobraženju. A če se zgodi to pa od sotrudnikov-kolegov, potem pač za tako početje nimamo družega izraza, nego znani Greuterjev „pfui!“ —

Težko nam je, biti ostrim ter izreči besedo, ki bi nam sicer ne prišla iz ust! A kjer gre za čast našo, kjer je angažovan naš ugled, ondi preneha vsa obzirnost, tudi — „kolegu“ nasproti.

Učitelj naj bo — učitelj. V šoli ima prilike dovolj, da se kaže mojstra, da deluje blagotvorno v vsacem obziru za naš rod.

Učenjak, pismouk, literat, pesnik — pa še ni ljudski učitelj.

Če je koga izmed nas stvarnica obdarila z vzvišenim darom pesništva, dobro, naj ga vporabljuje po svoje v prid človeštva; a če je učitelj tudi pesnik — po tem šola ne vpraša.

Ako si kdo domišlja mej nami, da je izurjen jezikoznanec — in v Slovencih imamo kaj dosti taci dozdevnih „filologov“ — svobodno mu, naj kaže svojo jezikovno učenost tacim, ki marajo za njo —; v šoli mu ne bode hasnila dosti.

Če je kdo mej nami „literat“ — sit venia verbo — in misli, da vsak, ki ne piše po njegovem slogu ter se ne vklanja njegovim pravilom, niti sposoben ni, da bi pošteno svojo misel po slovenski izrazil —, potlej naj le „krošnjari“ sè svojo modrostjo, kjer mu drago; le v miru naj pusti mirne kolege, katerim ni za hrup in hvalisanje v političnih časopisih, marveč ki si resno prizadevajo, *zadostiti povsem svojim stanovskim dolžnostim ter delujejo v šoli, kakor gre in mora biti!*

V ljudski šoli učenjak še ni vse. Skušnja nas uči, da ravno „učeni“ — prosim, da se ta izraz pač ne tolmači napačno! — v ljudski šoli le malo uspeha dosežejo.

Nam učiteljem ne more biti nič bolj važnega, nego to, *da vsestransko povzdignemo veljavo svojega stanu.*

Od veljave, ki jo ima naš stan pri ljudstvu, zavisen je ves prospeh ljudske sole. *Kdor torej spoštovanje učiteljstva pri ljudstvu spodkopuje, on je sovražnik šole.*

In kaj naj si mislimo o učitelju, ki to istinito dela, ker v političnih listih pred lajiki smeši mlajše kolege zato — čujte! — ker nimajo taci predstudies, ko on . . .

Ali zasluži tak „tovariš“, da ga smatramo v resnici za svojega — kolego? Vsaj vendar s tacim pisarenjem sam kaže jasno dovolj, da ne vé, *po čem gré soditi učitelja*, naj je bil uže pred vstopom v učiteljišče abiturijent ali pa „ljudskošolnik“! —

Toda dosta za danes. Gnjusi se nam uže, še dalje govoriti o tej zadevi. Sicer imamo še kopico resnic v rezervi. Nam je za resnico in le za to! „*Ist Wahrheit ein Skandal, so geschehe der Skandal*“ uči Schopenhauer.

Anton Martin Slomšek, pedagog, domo- in rodoljub slovenski.

Spisal Franjo Jamšek.

(Dalje.)

Glasni zvonček naše vesti.

1. Prav glasni zvonček čujem,
Ki v prsih mi zvoní;
Pogosto premišlujem,
Kar njegov glas veli.	4. Grešim, mi zvonček bije,
In kljuka žalostno,
Mi noč in dan upije,
Da storil sem hudo.
2. V skušnjavi zvonček poje
In trka prav močno:
Naj varjem srce svoje,
Da greh ga vjel ne bo.	9. Oh zvonček moj premili,
Kako ti je ime? —
Glas božji v tvojem krili
Vest imenuje se.
3. Skušnjavo če premagam,
Me hvali zvonček moj,
Osreči me pred vragom:
„Nikdar se ga ne boj!“	15. In pojdem jaz počivat,
Mi zvonček sladko poj,
Po smrti srečno vživat'
Mir večni in pokoj.

1862 l.

Angelj varih.

1. Po svetu angelj hodi,
Ne vidi ga oko;
Pa vendar tebe vodi
In varje te lepo.
V nebesih angelj je doma,
Nebeški Oče pošlje ga. | 5. Pa angelj gre k Očetu,
In vse Bogu pove,
Če človek na tem svetu
Prav priden, dober je.
Oh dete vbogaj prav lepo,
Da angelj tebe hvalil bo. |
|--|--|

1846. l.

Lahko noč.

6. Atej, meni križ storite!
Mama, mene pokropite! | Da prav lahko, sladko spim,
Naj vaš blagoslov dobim. |
|--|---|

7. Jutre hočem zgoda j vstati,
Nečem zarje zaležati,
Bog mi svojo daj pomoč!
Atej, mama, lahko noč.

1846. l.

An'ca in piščeta.

1. Hitro, hitro ljuba mati,
Piškam moram zobat' dati,
Dajte piškam proseka,
Lepo pros'jo piščeta.

3. Koklja zrna ne pozoblje,
Da bi piške dosti dob'le,
Oh, kaj dobra mati stri,
Da otroke oskrbi. + 4. 5. 6. 7. 8.

1846. l.

Mlado jagnje.

4. Jagnje matere ne sluša,
Rajši samo si poskuša,
Se čez kam'nje zaleti,
In si nogico zlomi. + 5.

1846. l.

Veselja dom.

5. Oh blažena leta nedolžnih otrok!
Vi 'mate veselje brez težkih nadlog;
Oh kako vas srčno nazaj si želim,
Al' vi ste minula, zastoj se solzim.

6. Le eno veselje še čaka na mé
V presrečni deželi kder mlado je vse;
Trpljenje v taisto deželo ne zna,
Le tamkaj je pravo veselje doma.

1838. l.

Boštjan goljfan.

1. Poslušajte, mladenči vi!
Kako se takemu godi,
Ki šolo zaničuje;
Kakó v mladosti prevzetnjak,
Na stara leta siromak,
Zamúde obžaluje,
Po sreči pa zdihuje.

16. Boštjan je siromak ostal,
Če tud je Bog mu srečo dal;
Ljudje so ga goljfali.
Namesto zlatov en milijon
Je le dobil sto belih kron.
Povsod se mu smejali.
In osel! — so mu djali. —

17. Ste slišali, mladenči vi,
Kaj lene vse Boštjan uči!
Zamuda — vaša škoda!
Kdor se v mladosti prav uči,
Za mizo lahko on sedi;
Zanemarna prismoda
Kosti za vratmi gloda.

1833. l.

Žalostna pesem.

6. Kakor mišenco sladkajo,
Kadar jo podganam dajo;
Tak' se žganje tud' sladi,
Da ljudem le bolj diši.

9. Po vseh krajih žganje žgejo,
Po vseh oštarijah žrejo;
Res je žganje dober kup,
Kaj pomaga, ko je strup.

25. Vodo zdravo rajši pijmo!
Vina za potrebo vžijmo!
Dobri Bog nam vina dal,
Žganje si je zlodej vbral.

1848. l.

Zdravica Slovencev.

4. Vinograd obdel'vati,
Sloven'e vsak mora znati;
Kdor delal prav ne bo,
Naj pije le vodo!

7. Kdor vince prav zavživa,
Veselje v srce vliva;
Če srce dobro ni,
Ga vince le skazi.

1827. l.

Kovač in kopač.

2. Otroka v šolo jaz ne dam,
Da bi ga v strahu 'meli — topli tam,
Tako neumna mati govori,
Bedasti oče ji pa pritrdi.
Otroci za pečjo izrastejo,
In, ko železo rjavo, srovi so. + 4.

1848. l.

Mož beseda.

1. Mož-beseda, mož-beseda,
Kol'ko ti veljaš!
Kí se za nobene d'narje
V hudo ne prodaš;
Mož-beseda več velja,
Kakor kup zlata. + 2. 3.

1836. l.

itd. itd.

O takih in enakih pesmih pač radi pesniku Slomšeku pritrdimo, ki pravi:

„Petje povzdiguje in požlahtnjuje mlado srce, ter razjasnjuje človeškega duha, če je pošteno. Blagor toraj ljudem, ki lepe pesmi znajo — pa tudi možem in ženam, ki otroke čednih pesmij učijo; oni dobro seme ssejo na polje Gospodovo.“

Na koncu

te v slavo in zahvalo našemu prezasluženemu Slomšeku in s tem v povzdigo ljudske omike in narodne zavedenosti spisanega delca *drznem se trditi, da je Slomšek ne le prvak slovenskih — ampak jeden največjih pedagogov naše širne Avstrije*, — kajti vse svoje duševne, telesne in denarne moči posvetil je edino-le v izobraževanje in požlahtnjenje svojega srcu priraščenega naroda, z gorečo željo, osrečiti ga časno in večno. Mož, kakoršni se pri velikih narodih v stoletju komaj jeden prikaže, bil je Slomšek, to nam pričajo njegova nesmrtna, — velika dela, katerih dovršitev je njegovo prezgodnjo smrt sigurno bistveno povzročevala. Kateri pedagogov sedanjega časa zamore se ponašati s toliko požrtvovalnostjo poleg svojega poblažilnega strokovnjaškega delovanja?

Kar se v skromnem tem delcu nahaja, še ni vse, kar je ta duševni velikan o *pvavi vzgoji* ljudstva spregovoril; koliko vzgojevalnih biserov je še razsejanih po njegovih mnogobrojnih spisih razne vsebine: v knjigah, listih, rokopisih in časnikih njegove dobe! katere bo treba še zbirati in pri možnem ponatisu tega spisa na primernem mestu uvrstiti.

Najplodovitejemu pisatelju našemu pa ne moremo zaslužene hvaležnosti na dostojnejši in boljši način izkazati, kakor, če si zavedni Slovenci sploh, posebej pa učitelji in odgojitelji prizadevamo, njegove knjige med ljudstvo v velikem številu spraviti, saj najde človek vsake starosti in vsakega stanu obilo primerne in prikladne berila v njih. — Najmanj pa bi se smele njegove ljudstvu namenjene knjige, kakor so: Drobtinice, — Šola vesela lepega petja, — Blaže in Nežica¹⁾ itd, v knjižnicah naših, naj so si zasebne, šolske, šolarske, ljudske, ali okrajno-učiteljske pogrešati! Kakor nam je srajca bliže nego jopič, tako nam ima biti domačin Slomšek bliže, nego vsak drugi, še tako čislani pisatelj druge narodnosti. Morali bi tedaj vztrajno in dosledno na to delovati, da bo v onih, zlasti strokovnjaških in šolarskih bibliotekah *duševni preroditelj našega naroda v prvi vrsti zastopan*. Le, če se bomo sami spoštovali, spoštoval nas bode tudi sosed, — ptujec.

To nam je pa danes toliko lažje storiti, kar imamo med nami požrtvovalnega rodoljuba, neutrujenega župnika makoljskega, velečastitega gospoda M. Lendovšek-a, kateri si že več let hvale-vredeno prizadeva, „*Antona Slomškega zbrane spise*“ v 15 knjigah zaporedoma izdati. Prva teh obljubljenih knjig: „*Slomškovske pesmi*“ zagledala je l. 1876. beli dan v Celovcu. Natisnila jo je tam tiskarna „družbe sv. Mohora“. — Druga: „*Slomšek-ove basni, prilike in povesti*“, izšla je baš tam l. 1878. in tretja knjiga: „*Slomšek-ovi životopisi*“, isto tako l. 1879. Četrta knjiga: „*Slomšek-ovo različno blago*“, utegne še v tem letu na svetlo priti,²⁾ — in s 15. knjigo še-le imeli bi Slomškega celotnega.

Rešujmo tedaj prav pridno Slomšek-ove knjige iz zapora v Makoljah (Maxau) in čitajmo jih z ono pazljivostjo, ki se je brala pred 24 in več leti iz obrazov njegovih, kakor zamaknjenih poslušalcev. Nagovarjajmo in napolnimo pa tudi mladino, ter ljudstvo sploh, naj isto stori. V to pomozi Bog in Slomškov duh, ki nad nami čuje.

Pisatelj.

Opomnja spisatelja: V „Predgovoru“ izostale so po naključbi sledeče vrste:

„Kar me iznenadi dotični poziv jako naprednega okrajnega učiteljskega društva ptujskega v istem glasilu, katero (društvo) spravilo je izpodleteli moj predlog — mislim da v odločno večino in mi tako naklonilo nepričakovano zadostitev ter me tako osrčilo v nameravanem početju. — Katere vrste naj častiti čitatelj, blaga čitateljica za besedami v našem „*Popotniku*“, — vplesti blagovolji.“³⁾

¹⁾ Ko bi vendar ta dovršena slovenska metodika skoraj zagledala beli dan, seveda v času primerno pregledanem, ozir. predelanem natisu, a bistveno nespremenjena.

²⁾ To delce bilo je v rokopisu že l. 1883 gotovo, — med tem časom pa je ta, četrta knjiga tudi že beli dan zagledala ter je, zlasti zarad I. oddelka „Šola in odgoja“ za nas učitelje posebno zanimiva.

³⁾ S ponatisom v našem vrlem glasilu pa je ta skromen spis tudi dosegel svoj namen: da ga je bralo slovensko učiteljstvo po lepej domovini naši, katero je Slomšek tako srčno ljubil.

„Mravlja s kobilico“

Metodična obravnava pesmi za višjo stopnjo. Glej III. berilo.
stran 34.

1. Uvod.

Povej nekaj drobnih živalic! Bučele, čemerlji, kebri, mravlje, kobilice itd. Vam bom pripovedoval nekaj o mravlji in kobilici: Mravlja se je celo poletje zelo trudila in si živež za zimo nabirala. A kobilica, katere delo ni veselilo, je med tem časom samo prepevala, ter se veselila krasnih poletnih dni. Pevajočo kobilico pohlevno popraša mravlja: „Ali ti ne bodeš nič za zimo skrbela? Letos bode zima jako ostra?“ Osorno jo zavrne kobilica rekoč: „Molči, ti tega ne razumeš, po letu se mora prepevati in veselo živeti. Tudi nimaš nikakoršne pravice, mi braniti da prepevam in da sem dobre volje!“ -- Prišla je huda zima; zemlja dobila je novo sneženo odejo; živalice, koje so si v poletnem času za živež skrbele, so tedaj počivale ter uživale, kar so si bile nabrale. Le kobilica, ki prej ni ničesar hotela slišati od zime, sedaj ni vedela, kam bi se podala, kje si hud glad potolažila. Vsa izstradana, suha in medla od gladi privleče se nazadnje do mravlje ter jo milo prosi, naj bi jej vendar podarila kaj malega, da bi si vsaj nekoliko svoj velik glad potolažila.

Toda mravlja njene prošnje ni uslišala, temveč rekla ji je: „Jaz le vrednim dajem, lenuhe pa podim. Ker si bila ti po letu, med tem, ko sem se jaz z nabiranjem hrane mučila, lena in si samo prepevala, pa sedaj po zimi pleši! Tako je odpravila mravlja kobilico. Basen se izprašuje.

To, kar sem Vam sedaj pripovedoval, najdete v „tretjem berilu“ na strani 34. v vezanej besedi t. j. kot pesem.

2. Uzorno čitanje pesmi od strani učitelja.

3. Jeden spretnejših učencev prečita pesem.

4. Pojasnovalno čitanje in sestava zapopadka posameznih kitic.

Kako se glasi naslov te pesmi? Namesto „Mravlja s kobilico“ stalo bi lahko tudi „Mravlja in kobilica.“ O čem se tedaj v tej pesmi čita? Se mravlja „močno“. Reci mesto „močno“ drugače! — Zelo, jako. — Kaj pomeni tukaj beseda „kruh“? — Živež, hrano. — Katera besedica je v drugej vrstici te kitice izpuščena? Besedica „je“. Kakošna hrana je „drobna“ hrana? O čem se živi mravlja? Čitaj prvo kitico tako, kakor navadno govorimo, to je v navadnem besednem redu! Kaj je zapopadek prve kitice?

Mravlja si je po letu skrbno hrano nabirala ter jo za zimo na kupe nosila.

Ponovi to S!

Beri drugo kitico! „Kobilica“. Katera črka je pri besedi „kobilica“ izpuščena? „i“. Kaj je mesto „i“? Vejica. Kako pravimo tej vejici? Opuščaj ali odvržaj, s ptujo besedo apostrof. Reci namesto „cvrči“ drugo, tej v pomenu jednako besedo! Vrišči. „Mar delat jej ni“. Reci to drugače! Ni je volja delati, nima veselja do dela. — Kedaj je vriskala? „Ob solncu“. Po dnevu. Ni „jenjati“ mogla. S čim ni jenjala ali nehala? S petjem in vriskanjem. Kaj se reče „o petju živi“? Nič drugo ne dela, ko samo prepeva.

Zapopadek druge kitice je tedaj:

Kobilica pa, katere delo ni veselilo, ni družega ničesar delala, kakor samo prepevala in vriskala.

Ponovi to Š!

Čitaj prvi dve vrstici tretje kitice! Koga pomeni beseda „preglasno“? Kobilico, ki je bila zelo glasna, preglasno kobilico. Povej še drugo obliko besede „drzna“! Predrzna. Kedo je predrzen? Tisti, ki si preveč upa. Čitaj do klicaja! Kako je vprašala mravlja kobilico? Kaj se reče „spravljati“? Nabiratti na kupe nositi. Česa ne spravlja kobilica? Živeža, hrane. Obotavljaš, se mudiš. Čitaj zadnjo vrstico v navadnem besednem redu! Zima bo strašna. Kakoršna zima je to „strašna“ zima? Zelo huda, jako ostra.

Kaj je zapopadek tretje kitice:

Vriskaajočo in pevajočo kobilico popraša mravlja, zakaj da ona živeža za zimo ne nabira, saj vendar vé, da bo prišla ostra zima.

Ponovi K!

Čitaj nasledjo kitico! Kdo govori te besede? Komu? Ti „beba“. Ti nemumna, abotna stvar. Reci namesto „ne umeš“ drugo primerno besedo? Ne razumeš, ne zastopiš. „O kresu“. V poletju „gre peti“. Reci to drugače! Se mora prepevati. „Veselo živeti“. Dobro volje biti. „Braniti ne smeš“. Katere besede so v tej vrstici izpuščene? Besede „ti mi tega“. Povej zadnjo vrstico v popolnej obliki in v navadnem besednem redu! Ti mi tega ne smeš braniti. S katerimi besedami je odgovorila kobilica mravlji na njen opomin?

Kaj je zapopadek četrte kitice? Zapopadek četrte kitice je:

Kobilica odgovori z osornimi besedami mravlji, da se mora v letnem času prepevati in veselo živeti, in da mravlja nima pravice jej zabranjevati veselega poletnega življenja.

Ponovi zapopadek četrte kitice!

Čitaj peto kitico! „Natora zaspi“. Reci mesto „natora“ drugo primerno besedo! Narava, priroda. V katerem letnem času priroda ali natora zaspi? „Se sneg privali.“ Sneg zapade, zemljo pokrije sneg. Kobilico „izstrada“. Kaj jo izstrada? Zima, hud mraz. „Obleda“. Kako se glasi popolna oblika besede „obleda“? Obleduje t. j. postaja vedno bolj bleda. Boleha in nazadnje medli. Zakaj pa se kobilica sedaj ni nasitila? Ker ni živeža našla, a po letu si ga ni hotela nabirati in na kup spravljati.

Kaj je zapopadek pete kitice?

Prišla je ostra zima in kobilica, ki sedaj ni našla nikjer hrane, je od gladi medlela in že bolehala.

Ponovi R!

Čitaj šesto in zadnjo kitico! Kam je prišla kobilica? Kakošna je bila, ko je prišla do mravlje? „Presuha, tenka“. Kaj jo je napravilo tako suho in tenko? Hud glad. Katera besedica je v prvih dveh vrsticah šeste kitice izpuščena? Besedica „je“. Povej ti dve vrstici o popolnej obliki in o navadnem besednem redu! Presuha, tenka prišla je do mravlje. Povej popolno obliko besede „da-s“! „da-si“. Katero besedico bi smeli postaviti mesto, „da-si“. Akoravno, akopram, čeprav, čeravno, četudi itd. Reci mesto „milo“ drugače! Ponižno. „Ozmerjena

b'la.“ Reči mesto „ozmerjana“ drugo besedo! Okregana, pokarana, ošteta. Katera črka je v besedi „b'la“ izpuščena? Popolna oblika: „bila“. Kako (s katerimi besedami je mravlja kobilico oštela? „Jaz vrednim delim, lenuhe podim“. Koga meni mravlja z besedo „vrednim“! Tiste, ki so darila vredni. Učitelj: Če bi n. pr. bila kobilica celo poletje bolena in bi si ne mogla hrane za zimo nabirati, bi jo sedaj mravlja gotovo obdarovala, ker bi bila dara vredna. Kako še jo je dalje zmerjala? „Po letu si pela itd. Kaj pemeni „sred' mojega dela“? Kedaj je kobilica prepevala? Po letu, med tem ko je mravlja pridno delala in si za zimo skrbela. „Pa pleši po zim'“. Povej popolno obliko besede „zim'“! Zimi.

Kaj je zapopadek šeste in zadnje kitice?

Mravlja, do katere se je nazadnje kobilica vsa izstradana priplazila ter jo milo prosila, da bi jej kaj hrane podelila, jej resno odvrne, da lenuhov ona ne podpira. Svetuje jej tudi, naj bi, ker je bila po letu lena in je samo prepevala, sedaj po zimi plesala.

Povej to G! Povej sedaj zapopadek prve kitice L! druge K! itd.
zadnjih dveh Č!

5. Razvijanje nauka.

O kom smo v tej pesmi čitali? Kaj smo čitali o mravlji? Da je po letu pridno delala in za zimo hrano nabirala. Kaj pa je kobilica po letu delala? Prepevala in dobre volje bila. Kdo jo je opomnil ali opozoril, naj bi si za zimo skrbela? Kako pa je odgovorila mravlji? Kakošna je bila kobilica, ker je mravlji tako zaničljivo in osorno odgovorila? Bila je ošabna in prevzetna. Zakaj je bila prevzetna? Ker se jej je dobro godilo; kajti po letu je imela dovolj živeža, a na prihodnost pa ni mislila. Kako se je godilo mravlji, ko je prišla huda, mrzla zima? Dobro. Se je tudi kobilici dobro godilo? Ne, ona je stradala. Kam je šla, ko je bila uže zelo medla od glada? Ali jej je mravlja kaj podelila? Zakaj ne? Kaj je rekla? Kaj mislite, otroci, kako je moralo biti kobilici pri sreči, ko jo je mravlja tako oštela in jo odpodila? Težko. Vidite! Sedaj se je začela kobilica kesati, izprevidela je, kako dobro bi bilo, ko bi si tudi ona, jednako mravlji, v poletnem času gledala za živežem. A sedaj bilo je prekasno. Ali je tudi sedaj kobilica z mravljo tako ošabno govorila? Ne, kajti glad jo je izpreobrnil in jo storil ponižno.

Nauk: V dobroti se ne smemo prevzeti, kajti vsaka prevzetnost se prej ali slej ostro kaznuje!

Učitelj: Vidite otroci, tako kakor kobilici, o katerej smo v tej pesmi čitali, godi se često mnogim lahkomišelnim ljudem, ki po letu t. j. dokler so zdravi in močni nočejo delati in skrbeti za zimo, za — starost. Zgodi se jim, kakor se je zgodilo lenej kobilici, da jim prehitro, mnogo prehitro minejo vesela leta, in ko mislijo, da bi se dalo še najbolj veselo in brezskrbno živeti, je starost že med durmi; a žalibog, najde je: nepripravljene. Kako pa se takim ljudem v starosti godi? Kdo pa je kriv, da se jim hudo godi? Oni sami. — Kobilica je izvestno zdihovala, ko je zapustila na pol mrtva od gladu mravljinu stanovanje: O, da bi se še vsaj enkrat ućakala krasnih poletnih dnij, delati in nabirati bi hotela za zimo a sedaj je prekasno!“ Jednako zdihuje

tudi marsikater slaboten starček, ki je v mladosti pozabil, da ga bodo enkrat njegove moči zapustile, ki je tudi pozabil, kako resnične so besede pregovora, ki pravi: Kar človek v mladosti seje, to v starosti žanje. Toda tudi starčekovo zdihovanje ostane brez uspeha, ker „čas mladosti je le enkrat“! Kdaj moramo tedaj pridno delati? Zakaj v mladosti? Zakaj se morate vi otroci sedaj v mladosti pridno in marljivo učiti? Kaj pomeni pregovor: Ceni čas, obračaj ga, da koristi kaj ti dá!?

Kaj se tedaj učimo iz pesmi „Mravlja s kobilico“

Če hočemo, da se nam bode v starosti dobro godilo, da nam ne bo treba stradati, moramo se v mladosti pazljivo učiti in ko odrastemo pridno delati, da si kaj prislužimo ter prihranimo za stare dni.

6. Učenci pesem tako dolgo čitajo, da jo brez napake beró.

7. Memoriranje in recitiranje pesmi.

8. Oblika berilne vaje.

Kaj je ta berilna vaja, ker ima lepo merjene vrstice in se njih konečne besede po večem ujemajo? Pesem. Kaj je pesem? O kom se pripoveduje v pesmi, ki smo jo ravnokar slišali? O mravlji in kobilici. Kaj sta mravlja in kobilica? Živali. Pesnik te pesmi nam pripoveduje, da sta mravlja in kobilica med seboj govorili; li živali v resnici govoré? Ne, to je samo od njih tako izmišljeno. Kedo izmisli? Pisatelj, pesnik. Pazite! Tudi rastlinam se včasih pripisujejo človeške lastnosti in djanja. Kateri pozna kako povest, v katerej rastline med sabo govoré? Jablan in smreka. Učitelj: Izmišljena pripoved, v katerej se razgovarjajo živali, rastline ali druga prirodna telesa kot ljudje, imenuje se basen (fabula). Kaj je basen. Kaj je tedaj pesem „Mravlja s kobilico“? Zakaj? Kaj je hotel pesnik basni „Mravlja s kobilico“ s to pripovedjo? On nas je hotel podučiti. Kaj se učimo iz te basni? Da moramo v mladosti za starost skrbeti. Kateri pozna še kako drugo basen? Jež in lisica. Kaj se učimo iz te basni? Vidite! V vsaki basni je zapopaden kak nauk ali pa pravilo iz vsakdanjega življenja. Nauk je naveden ali v basnej samej, ali si ga pa mora čitatelj sam poiskati. Ali je pri basni „Mravlja s kobilico“ nauk naveden? Ne. Ali je pri basni „Jež in lisica“ naveden? Kako se glasi? Basen „Mravlja s kobilico“ pisana je v vezanej besedi. Kako pa basen „Jež in lisica“? V nevezanej. Pomnite! Basen je lahko pisana v vezanej pa tudi v nevezanej besedi! Ponovi L! Kako se imenuje mož, ki basen izmisli in jo zapiše? Basnik ali basnopisec.

Naloga: Poiščite in prečitajte doma v „Drugem ali Tretjem Berilu“ vsak eno basen in izpišite si iz nje nauk. Če nauk ni v basni naveden, si ga pa poiščite sami! Povejte (zapišite) tudi, katere od teh basni so pisane v vezanej, katera v nevezanej besedi!

9. Slovestvene opazke.

Slovestvene opazke k tej pesmi najde učitelj v J. Lebanovej knjigi „Slovestvena zgodovina v slovenski ljudski šoli“ na str. 29. Pri tej priliki naj ne pozabi navesti ime prvega slovenskega basnopisca V. Vodnika ter drugih pisa-

teljev slovenskih, ki so nam tudi več ali manj basni napisali in so bili: Slomšek, Metelko in Vilhar.*)

Anton Kosi.

Književna poročila.

Slov. Matica podala je letos svojim udom troje knjig, namreč: Ljubljanski meščanje v minolih letih, Zabavna knjižica in pa Letopis za leto 1886. Ljubljanski meščanje je zanimiva knjiga, da si razpravlja prav suhoparno gradivo, katero je g. pisatelj z velikim trudom nabral v ljubljanskem mestnem arhivu. V prvi vrsti bode knjiga zanimala ljubljanske meščanje, nadalje pa tudi vsakega, katerega mikajo šege, navade, običaji in sploh vse življenje naših pradedov, sč svojimi posebnostimi. Kar pa vrednost knjige še povišuje, to je njen lep, pravilen in doneč jezik, njena živa dikiija, ki čitatelja nikjer ne udolgočasi. Nadjamo se, da nam bode g. Vrhovec, kateri se je pokazal baš tako 'neutrudljivega kakor spretnega preiskovalca naše zgodovine, sčasoma še marsikaj zanimivega iz temne preteklosti spravil na beli dan. Knjiga ima 18 tis. pol.

Zabavna knjižica (I. zvezek), prinaša povest „Koča za vasjo“, katero je spisal slavni poljski pisatelj Jozip Ignacij Kraševski; poslovenil jo je pokojni S. Podgoriški (Gorenjec) nekoliko preosnoval pa S. Cimperman. Povest obsega 21 tis. pol.

Letopis, ki ima 19 tiskanih pol, objavlja te le spise: Židovstvo. spisal J. Apih; Slovenske narodne vraže in prazne vere, spisal Janez Navratil; O osebnih imenih pri starih Slovencih, spisal dr. F. Kos. Slednji spis bode posebno zanimal prijatelje pristnim slov. imenom, kakeršna so davali naši očetje svojim otrokom. Spomin, spisal dr. Fr. Lampe, Bibliografijo slovensko, sestavil J. Tomšič in pa poročila matičnega odbora, katero je sestavil tajnik E. Lah.

Matica je štela to leto 1496 udov. število, ki z ozirom na veliki pomen, katerega Matica ima, gotovo ni veliko. V imeniku pogrešamo, žal, mnogo znanih rodoljubov, katerim se ne zdi vredno, da bi vsako leto položili dva goldinarja na oltar svoje domovine ter tako pripomogli, da bi se zamoglo naše slovstvo, ki je poleg dobrih šol, glavni pospeševatelj narodne omike in narodnega življenja obče lepše in krepkejše razvijati. Slišijo se večkrat pritožbe, da matični odbor ne stori svoje dolžnosti, da ne ustreza našim željam, mi pa rečemo, da ima matičen odbor mnogo več uzrokov pritoževeti se o malomarnosti slov. občinstva, ki ga tako slabo podpira. Sezimo odboru pod roko, in uverjeni smemo biti, da bode on storil vse, kar mu bode le mogoče, da ustreže našim pravičnim željam in zahtevam. Da ga je trdna volja to storiti, to je pokazal gotovo letos, ko je poleg strogo znanstvenih knjig izdal tudi zabavno knjižico. Za prihodnje leto pa je razpisal dve darili, eno po 200 fl., drugo po 100 fl. za najboljši povesti iz domače zgodovine. To vse gotovo dovolj jasno priča, da se hoče odbor ozirati, kolikor je le mogoče na različne želje Matičarjev. Če nadalje pomislimo, koliko denarja izdamo za nemške knjige in časopise in si druge dostikrat čisto nevredne

*) O priliki, posebno kadar se pesem ponavlja ali znabiti (v spisni uri) v prozo prelaga, naj učitelj učencem pove, da basen, akoravno ima lep nauk, naravopisno ni resnična (kar bi pa prav za prav moralo biti), ker mravlje ne zbirajo za zimo hrane, kakor bučele, nego one zimo prespe brez vse hrane; kobilice pa prezimujejo le v jajčecih, stare živalice početkom zime vse poginejo.

in nepotrebne reči. tedaj pač ne moremo reči, da bi dveh goldinarjev ne zmogli za Matico Slovensko, ako nas je sploh resna volja jo podpirati. Tudi tisti izgovor: „jaz knjig ne čitam, čemu mi bodo“, je le jalov. Kdor knjig ne čita sam, naj jih pa komu podari, bodisi že domači šoli, farni bukvarnici ali komurkoli, in on je dopolnil dolžnost, katero ima vsak narodnjak do svojega doma. Kdor si toraj knjige lahko naroča, vse eno jih li čita ali ne, pa tega vendar ne stori, tistega „domoljubje“, in bodi še tako „goreče“, domu pač malo koristi. Ko smo bili še dijaki na gimnazijah in poslej na raznih drugih učiliščih, kako nam je takrat srce kipelo za Slovenstvo, takrat bi radi zanj vse dali, danes, pa ko smo v službah, postali smo skromni, ponižni in tihi, in kako hitro najdemo izgovorov, kadar je treba za dom par krajcerjev žrtvovati. Kadar nas mine ta prav nepotrebna narodna skromnost in ponižnost, potem bodo izginili vsi ti piškavi izgovori in potem se bode tudi število matičnih udov primerno pomnožilo, kar nam daj Bog skoraj učakati! P.

Dopisi.

Krajsko, sredi decembra. — Od 22. do 28. nov. t. l. trajala je slednja skušnja za uč. usposobljenje pred ljubljansko izpraševalno komisijo. K tej skušnji prijavilo se je 18 gosp. ljudskih učiteljev ter 8 gosp. ljudskih učiteljic. Iz Štajerskega bila sta g. Jos. Krištof, zač. učitelj v Orešjem pri Bizeljskem in g. Gustav Križman, zač. podučitelj na Zidanem mostu ter gospdč. Gabrijela Ihan, zač. podučiteljica v Brežicah pri tej skušnji. — Pismo je bilo izdelati p. n. kandidatom naslednja vprašanja:

Iz pedagogike: a) Wie können sich Schule und Haus in die Bildung des Kindes theilen? — b) Kako se vzbuja v otročjih srcih ljubav do vladarske hiše in do očetnjave? —

Iz računstva:

$$1. \left(\frac{2\frac{2}{3} - 1\frac{1}{2}}{5} : \frac{4 : 2\frac{1}{2}}{3} \right) \times \frac{13\frac{2}{7}}{15\frac{13}{16}} = ?$$

2. Einem geraden gleichseitigen Cylinder von 9dm Durchmesser ist eine Kugel und ein senkrechter Kegel eingeschrieben; a) wie gross ist der Kubikinhalte jedes dieser drei Körper; β) wie verhalten sich die Inhalte des Kegels, der Kugel und des Cylinders zu einander?

3. Die Oberfläche eines Würfels beträgt 3456dm²; wie gross ist der Unterschied zwischen seinem und dem Kubikinhalte der ihm eingeschriebenen Kugel? —

Naravoslovje: Das Kochsalz, seine Eigenschaften, seine Gewinnung und seine Verwendung.

Zemljepis in zgodovina: Der Lauf der Donau von der Quelle bis zur Mündung ist kurz zu beschreiben. —

Woher stammt der Name unseres erlauchten Kaiserhauses?

Bruno.

Ruše. (Zahvala.) Slavna „Matica Slov.“ v Ljubljani in slavna družba sv. Mohora v Celovcu blagovolile ste našo šolsko knjižnico z mnogimi in dragocenimi knjigami obdariti. Podpisano šolsko vodstvo usoja si v imenu učiteljstva ruškega obema društvoma tem potom za ta velikodušna darila svojo najtoplejo zahvalo izreči. Šolsko vodstvo v Rušah, 16. dec. 1886.

Ernst Leske, šolski vodja.

Gradec. (Iz deželnega zbora.) Štajarski deželni zbor, kateri je bil 9. t. m. otvorjen, izvolil si je v naučni odsek té-le gospode: Baron Hackelberg, Baron Moscon, Koller, dr. Ausserer, Kaltenegger, dr. Šuc, in dr. vit. Vesteneck. V zboru se je do sedaj predložila novela k postavi od 5. jul. 1876. leta, gledé dež. šolsk. zaklada; peticija štajarskega vrtarskega društva za denarno svoto 300 gld. v podporo šolskih vrtov; peticije štaj. učiteljske zaveze za preuredbo čl. I. in II. postave od 3. maja 1874. l. § 27. postave od 4. februarja 1870. l. in § 7. šolske postave od 8. februarja 1869. l.; dalje novela k deželni postavi od 17. maja 1877. l. glede nameščanje učiteljskega osobja na javnih ljudskih in meščanskih šolah. Deželni odbor je o slednjem predlogu tako-le poročal: „§ 15. deželne postave od 17. maja 1877. l. gledé nameščanja učiteljskega osobja na štajarskih javnih ljudskih in meščanskih šolah določuje, da more dež. šol. svet premeščenje pri učiteljstvu prestavljanja iz službenih obzirov le tedaj izvrševati, ako temu ne ugovarjajo tisti, ki imajo pravico učitelje imenovati oziroma predlagati. Kakor pa c. kr. štajarski dež. šol. svet naznanja, ravno imenovani predpogoji, kakor 9letna skušnja uči izpeljavo te pravice dež. šol. sveta opovirajo, ker si okr. šol. sveti pravice predlaganja učiteljev ne dajo kratiti in torej ne privolijo v mnogokrat tako potrebno premeščenje“.

Opovira, povzročena po tej postavni določbi pa nima samo posledice, da se je deželni šol. zaklad za znatne svote oškodoval, ker bi bilo kazalo po slednji reviziji plač. redov na ljudskih šolah v interesu tega zaklada mnogo učiteljev premestiti, kar pa se radi omenjenih ovir ni moglo izpeljati, ampak, da zlasti je to tudi v mnogih slučajih celo šoli na kvar, da se nezadovoljnost prebivalstva neti in učiteljski ugled oškoduje. Pri znatnem stanju učiteljskega osobja se namreč vsako leto pripeti, da učiteljske osebe po breztaktnosti nepremišljenih izjavah, ali radi drugega ne dovolj primerne obnašanja nevoljo jednega dela prebivalstva izzivajo — tako svoje službovanje iluzorično storijo; dalje se pripeti, da se katera šola v teku let za več razredov razširi in da se dozdanji vodja ne izkaže sposobnega više organizovano ljudsko šolo z uspehom voditi in si pri učiteljstvu potrebnega priznanja zadobiti, takó, da se pokaže njegovo premeščenje na drugo ljudsko šolo nižje kategorije neobhodna potreba, ne omenjaje drugih slučajev. Res more deželni šolski svet po ravno tisti postavi premeščenje disciplinarnim potom izpeljati, kar tudi stori, kjer se da to utemeljiti, a kakor je iz predstojećih primerov razvidno, nahajajo se slučaji, kateri ali le neznaten, ali pa noben služben prestop od učiteljeve strani ne involvirajo: kateri bi torej disciplinarnega postopanja na noben način ne opravičevali in o katerih pa bi bilo službeno premeščenje v interesu šole vendar le neobhodno potrebno. Deželni odbor je iz teh vzrokov predložil postavni načrt, po katerem zamore dež. šol. svet premeščenje učiteljskega osobja iz službenih obzirov tudi brez njihovega dovoljenja zaukazati.

Iz Marenberga, 19. novembra. *) (Izv. dop). Dne 14. t. m. se je v našem, do sedaj še zapuščenem okraju redka národna slovesnost praznovala. Otvorila se je namreč na Remšniku dvorazredna národna šola ter se prizid slovesno blagoslovil. Ljudstvo, privabljeno po zvonjenju in pokanju možnarjev, se je v ogromnem številu nabralo. Posebno veselje pa nas je navdalo, ko smo poizvedeli, da bode pri tej slovesnosti prisoten velečenjeni g. Hribar iz Ljubljane, kot pooblaščenec glavnega odbora družbe sv. Cirila in Metoda. Da so se udje občinskega in krajnega šolskega sveta zeló radovali, čuvši veselo vest, da jim je omenjeni odbor 1000 gld.

*) Radi pomanjkanja prostora — zakasnilo.

za še ostale stroške posodil, s tem, da ima na tej šoli biti poučni jezik slovenski, je umevno. Vsa slavnost vršila se je tako: Ob polu 10. so se učenci z godbo na čelu pod vodstvom župnika g. J. Žmavca in učiteljev podali v cerkev, kjer se je „veni“ odpel. Iz cerkve bil je sprevod k okrašeni šoli, katere prizid se je blagoslovil. Od tod so se vsi vrnili v cerkev k maši. Po božji službi so se učenci, njih stariši, občinski in šolski odborniki ter veliko ljudstva v lepo okrašeni šolski sobi zbrali. Tukaj poprime najprej g. župnik besedo, pozdravlja navzočne ter razklada poslušalcem težave pri neobhodnem razširjanju šole, omenja podpornikov tega podjetja, v prvej vrsti presvetlega cesarja, družbe sv. Cirila in Metoda in občane, ki so tudi veliko žrtvovali. Za župnikom stopi na oder nadučitelj g. J. Smole. Ta nagovori učence in stariše. Slednje spodbuja, da bi otroke redno v šolo pošiljali, posebno pa si želi podpore pri težavnem svojem poslu. Za njim se v jako gladkem in jedrnatem govoru obrača velečenjeni g. Hribar k učencem, opozarjajoč jih na veliko korist v šoli pridobljenih znanostij, jim na srce polaga, učiteljem pokorni biti, v obče pa želi, da bi kdaj poštene udje človeške družbe in narodni značaji postali. Nadalje spodbuja učitelje, naj bi svoj težavni poklic vestno izpolnjevali ter največje zadoščenje imeli v zvesto izpolnjenih dolžnostih, končno ogovori zbrane goste ter jim razlaga pomen in veliko važnost družbe sv. Cirila in Metoda, opozarjajoč je, da bi se tega prepotrebneega društva oklenili, ga podpirali ter vsekdar kazali pred vsem svetom, da so zavedni Slovenci. Ljudstvo je vsakemu govorniku z živio klici pritrjevalo. Deklamacije učencev in cesarska pesen bili so zadnji del oficijalne slavnosti.

Učence so šolski prijatelji s kruhom in vinom pogostili, pridnejše učence pa je blagodušni g. Hribar obdaril s slovenskimi knjigami, v spomin na to slavnost.

Gostje in udje občinskega in šolskega odbora zbrali so se k skupnemu obedu, pri katerem je bilo mnogo raznih napitnic.

Novice in razne stvari.

[Presvitli cesar] podaril je šolski občini Rogatec za zgradbo šole 150 gl.

(Na vseučilišču v Gradcu) bilo je v poletnem semestru vpisanih 718 Nemcev, 176 Italijanov, 174 Srbov in Hrvatov, 59 Slovencev, 26 Čehov, 24 Mažarov, 14 Poljakov.

[Jože Rojko †.] Dne 22. t. m. je v Ulimiju po kratkej bolezni umrl tamošnji učitelj gosp. Jože Rojko. Ranjki je bil leto 1834 rojen pri sv. Bolfanku v slov. goricah in je od 1856. l. učiteljeval v Blumau pri Fürstenfeldu, Kumbergu in Eggendorfu pri Gradcu, v Ptuj, v št. Jurju ob južni železnici in od 6. avgusta 1866. leta v Ulimiju. Bil je spreten in vesten učitelj, dober soprog in skrben oče. Lahka mu zemljica!

[Učit. društvo za mariborsko okolico] imelo bode v četrtek dne 13. junuvarja prih. l. svoj glavni zbor, pri katerem se bode reševal v 22. šte. „Pop“ objavljen vsporod in se vršile vrh tega tudi volitve novega odbora. Nadejamo se prav mnogobrojne udeležbe.

Spremembe pri učiteljstvu.

Na Štajerskem. Gospod Janko Knapič, učitelj v Lučah (Gornjigrad) gre k sv. Antonu v Leskovcu, okr. Sevnica, gospod Miha Levstik, učit. v Šmihelu (Gornjigrad) pa k št. Andreju nad Polzelo. Gospodična Frid. Hallada, podučiteljica postala je učiteljica na dekliski šoli v Celju, kjer ste ob enem nameščeni podučiteljicema gospodični: Avgusta Ureutz in Sofija Globočnik. Gospod Jože Cizel, podučitelj v Lembahu imenovan je učiteljem ravno tu; gospdč. Ivana Vadnou, podučiteljica v Studenicah je premeščena v Spodnjo Polskavo. Gosp. Juri Agrež, nadučitelj v Doberni stopil je v stalni pokoj. — Gospdč. Flora Brus, podučiteljica v Zrečah in gosp. Jože Rojko, učitelj v Ulimiju sta umrla. R. J. P.

Na Kranjskem. Učitelja g. Henrik Likar v Govediču in g. Rudolf Piš v Št. Vidu pri Ložu, vzajemno menjata za službi. — Potrjeni pripravniki so nastavljeni gg.: Feliks Malenšek, zač. v Zgornji Tuhinji, Fran Rus, pomožni učitelj na I. mestno deško ljudsko šolo v Ljubljani in Radoslav Knaflič v Šmariju pri Jelšah na Štaj.

Listnica

Čast. g. M. Sl. pri sv. L.: Priserčna Vam hvala na poslanem. Zelo nam ugaja. Prosimo nadaljevanja. — Gosp. S. C. pri M. n.: Hvala za dobro mnenje. Želim tudi Vam vse dobro. — Gosp. M. K. v Š.: Pismo.

Vsem sotrudnikom in blagim prijateljem našim prav srečno novo leto!

NATEČAJI.

Štv. 866.

Nadučiteljsko mesto.

Na trirazredni ljudski šoli v Vojniku se mesto nadučitelja z dohodki po III. plačilni vrsti in prostim stanovanjem definitivno umešča.

Prosilci za to mesto naj svoje redno obložene prošnje z dokazom, da so sposobni subsidijarično poučevati tudi katoliški veronauk, vložijo potom predpostavljenega okr. šolskega sveta do 15. januarja 1887 pri krajnem šolskem svetu v Vojniku (Hochenegg.)

Okr. šolski svet v Vojniku, dne 5. decembra 1886.

Predsednik
Netoliczka s. r.

Štv. 906.

Nadučiteljsko mesto.

Na trirazredni ljudski šoli v Dobrni se mesto nadučitelja z dohodki po III. plačilni vrsti in prostim stanovanjem za trdno umešča. Ako prevzame nadučitelj tudi službo orglarja, lahko si vrh tega še prisluži na leto kakih 200 gld.

Prosilci za to mesto naj svoje redno obložene prošnje z dokazom, da so vsposobljeni poučevati subsidijarično katoliški veronauk, potom predpostavljenega okr. šolskega sveta do 20. dne meseca januarja 1887 vložijo pri krajnem šolskem svetu v Dobrni, pošta: Neuhaus bei Cilli.

Okr. šol. svet Celje, dne 16. decembra 1886.

Predsednik
Netoliczka s. r.

Štv. 887.

Mesto učiteljice za ročna dela.

Za ljudsko šolo v Središču (Polstrau) se razpisuje mesto učiteljice za ženska ročna dela z letno remuneracijo 150 gld. proti dolžnosti, skozi 10 mesecev v letu po 10 ur na teden poučevati. Tudi se zna pri zadovoljnosti še pridobiti mala podpora od krajnega šolskega sveta.

Prositeljice za to mesto naj svoje redno obložene prošnje z dokazom formalne sposobnosti za ljudske šole potom predpostavljenega okrajnega šolskega sveta do 25. januarja 1887 vložijo pri krajnem šolskem svetu v Središču.

Okr. šolski svet Ormuž, dne 13. decembra 1886.

Predsednik
Supančič s. r.

Štv. 512.

Podučiteljska služba

na četirirazrednici pri sv. Križu poleg Slatine, III. plačilnega razreda, se stalno umešča.

Prosilci, nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje do 25. januarja 1887 pri krajnem šolskem svetu vložijo.

Okr. šolski svet v Rogatcu, dne 10. decembra 1886.

Predsednik:

1—3

Supančich s. r.

Štv. 578.

Podučiteljsko mesto.

Na dvorazredni ljudski šoli v Podčetrtku (Wind.-Landsberg) se mesto podučitelja z dohodki po III. plačilni vrsti za trdno ali tudi začasno umešča.

Prosilci ali prositeljice za to mesto naj vložijo svoje redno obložene prošnje potem predpostavljenega okr. šolskega sveta do 20. dne meseca januarja 1887 pri krajnem šolskem svetu v Podčetrtku (Wind.-Landsberg.)

Okr. šol. svet v Kozjem, 12. decembra 1886.

Predsednik:

Rupnik s. r.

Vabilo na naročbo.

Z današnjo številko zvršuje „Popotnik“ sedmo leto svojega delovanja. Ako na pragu novega leta pogleda na sad svojega delovanja na polju slovenskega šolstva in pri učiteljstvu našem, sme ga pač z lahkim srcem prekoračiti in z mirno vestjo pričeti osmo leto.

Da je temu tako, ima se pač v prvi vrsti prisrčno zahvaliti blagim prijateljem, vrlim sotrudnikom svojim, ki so ga duševno zalagali in naročnikom, ki so ga gmotno podpirali, da je mogel izvrševati svojo prevažno nalogo.

Prvim zlasti gre zasluga, da si je pridobil „Popotnik“ častno priznanje celo pri bratih Čehih, kateri so ga odlikovali pri letošnji šolski razstavi v Karlinu s „častno diplomom“.

To priznanje njegovega delovanja po naših českich tovariših pa ne časti samo „Popotnik“ in njegove duševne podpornike, ampak tak isto tudi vse rodoljube, ki so ga z naročnino gmotno podpirali. Saj se brez gmotne podpore slično podjetje misliti ne da.

In da bode „Popotnik“ tudi v prihodnjem letu svojo prevažno nalogo v naznačenem smislu vspešno izvrševati zamogel, obrača se že danes do dosedanjih prijateljev, bodi-si naročnikov, bodi-si sotrudnikov svojih s prijaznim vabilom, da mu ostanejo verni podporniki tudi v bodočem letu in da mu privabijo še mnogo novih naročnikov in sploh blagih podpornikov.

Ob jednom tudi najljudneje prosimo, da vsi p. n. gg. naročniki, ki so z naročnino še na dolgu, vendar zdaj ob novem letu svoj dolg poravnajo, da nas ne pripravijo v gmotno zadrego.

„Popotnik“ izhaja dyakrat na mesec in stoji za vse leto 3 gld; za pol leta 1 gld. 60 kr. Naroča se — najbolje po poštnih nakaznicah — pri podpisnem upravištvu, pri katerem se dobi tudi

„Popotnikov koledar“ za slovenske učitelje za 1887. leto,

okusno v platno vezan komad z zlatim napisom po 1 gld. 20 kr. (po pošti 5 kr. več).

Vredništvo in opravništvo

Reiserstrasse 8.

Izdajatelj in vrednik M. Nerat.

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.